

Domovská stránka>Podanie na súd>Kde a ako>Úrokové sadzby

Úrokové sadzby

Bulharsko

1 Je „zákonný úrok“ v členskom štáte stanovený? Ak áno, ako je v tomto členskom štáte zadefinovaný „zákonný úrok“?

Zákonný úrok je v Bulharskej republike regulovaný, ale v súčasnosti tento pojem nie je vymedzený v zákone.

Podľa právnej teórie „zákonný úrok“ predstavuje úrok, ktoré nie je dohodnutý (v takom prípade by predstavoval sankciu), ale je upravený zákonom. Zákonný úrok z omeškania (úrok z omeškania) je splatný za oneskorenú platbu peňažného záväzku. V prípade omeškania v splácaní peňažného dlhu má veriteľ vždy nárok na kompenzáciu vo výške zákonnej úrokovej sadzby odo dňa omeškania [pozri článok 86 ods. 1 prvú vetu zákona o záväzkoch a zmluvách (ZZD)].

Najvyšší kasačný súd (*Varhoven kasatsionen sad – VKS*) vypracoval jednotnú judikatúru, podľa ktorej každé omeškanie v splácaní peňažného záväzku predstavuje oneskorenú platbu a oprávňuje veriteľa uplatniť si nárok na kompenzáciu, ktorou je podľa všeobecného pravidla ustanoveného v článku 86 ods. 1 zákona o záväzkoch a zmluvách zákoný úrok odo dňa omeškania. V prípade záväzku na určitý čas je dlžník v omeškaní, keď mu veriteľ doručí príslušné oznámenie v súlade s pravidlom v článku 84 ods. 2 zákona o záväzkoch a zmluvách. Nárok na zákoný úrok teda vyplýva zo súboru okolností, ktoré zahŕňajú tieto prvky: istina je dlhovaná, tento dlh je splatný a platobná povinnosť nebola splnená, pričom predmetom tohto nároku je kompenzácia škody, ktorá objektívne a logicky vyplýva z nesplnenia povinnosti. Nárok na úrok je doplnkový, ale vo vzťahu k pohľadávke z istiny je do určitej miery autonómny a medzi základné prvky, ktoré veriteľa oprávňujú na uplatnenie takéhoto nároku, patrí závislosť od neplnenia, t. j. nenáležitosti konania v súvislosti so splatnou istinou.

2 Ak áno, aká je jeho výška/sadzba a jeho právny základ? Ak sú pre zákoný úrok stanovené rozličné sadzby, za akých okolností a podmienok sa uplatňujú?

Podľa článku 86 ods. 1 zákona o záväzkoch a zmluvách dlžník, ktorý neplnil peňažný záväzok, má povinnosť zaplatiť kompenzáciu vo výške zákonnej úrokovej sadzby odo dňa omeškania. Sadzbu zákonného úroku stanovuje Rada ministrov.

Na základe článku 86 ods. 2 zákona o záväzkoch a zmluvách a so zreteľom na transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/7/EÚ zo 16. februára 2011 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách (Ú. v. EÚ L 48/1 z 23. februára 2011) do vnútroštátneho práva prijala Rada ministrov dekrét č. 100 z 29. mája 2012, ktorým sa stanovuje sadzba zákonného úroku z omeškania v levoch a v cudzej mene (účinný od 1. júla 2012, zrušený), a dekrét č. 426 z 18. decembra 2014, ktorým sa stanovuje sadzba zákonného úroku z omeškania (účinný od 1. januára 2015), v ktorých sa stanovuje sadzba zákonného úroku zo základnej úrokovej sadzby stanovenej Bulharskou národnou bankou na obdobie po dátume splatnosti plus desať percentuálnych bodov. Ročná miera zákonného úroku z omeškania je základná sadzba Bulharskej národnej banky uplatniteľná od 1. januára alebo 1. júla aktuálneho roka plus desať percentuálnych bodov. Denná sadzba zákonného úroku z omeškania je 1/360 z ročnej sadzby. Úroková sadzba platná od 1. januára aktuálneho roka sa uplatňuje v prvej polovici roka a platí od 1. júla pre druhú polovicu roka.

3 Ak je to potrebné, sú k dispozícii ďalšie informácie o spôsobe výpočtu zákonného úroku?

Bulharská národná banka uverejňuje základnú sadzbu za príslušné obdobie podľa metodiky stanovenej správnou radou a uverejňuje ju v štátnom vestníku. Základná sadzba a jej zmeny sú uverejnené na webovom sídle Bulharskej národnej banky: <http://www.bnb.bg/>. Na webovom sídle je takisto uverejnená metodika na stanovenie základnej úrokovej sadzby.

Článok 10 ods. 3 zákona o záväzkoch a zmluvách stanovuje, že úrok z úroku z omeškania (zložený úrok) je splatný podľa pravidiel bulharskej národnej banky. Takéto pravidlá však neboli uverejnené.

Ak je obchodná transakcia uzavretá, podľa článku 294 ods. 2 obchodného zákonníka (*Targovski zakon*) môže byť úrok z úroku splatný, ak s tým strany výslovne súhlasili.

Ak sa v obchodnom spore podá žaloba o uplatnenie zákonného úroku, k odôvodneniu žaloby musí byť priložené vyhlásenie obsahujúce výpočty potrebné na určenie požadovanej výšky úroku. Toto vyhlásenie, ako sa stanovuje v článku 366 Občianskeho súdneho poriadku (*Grazhdanski protsesualen kodeks*), je podmienkou na splnenie požiadaviek na odôvodnenie žaloby, a ak sa nepredloží, navrhovateľovi bude do jedného týždňa od doručenia oznámenia nariadené, aby tento nesúlad odstránil. Ak sa toto nariadenie nedodrží, súd bude mať dôvod odôvodnenie žaloby v súvislosti so žalobou na uplatnenie zákonného úroku zamietnuť.

4 Je k dispozícii bezplatný online prístup k právnemu základu uvedenému vyššie?

Informácie o základnej sadzbe a jej zmenách sú k dispozícii v angličtine a bulharčine na webovom sídle Bulharskej národnej banky: <http://www.bnb.bg/>.

Zákon o záväzkoch a zmluvách, obchodný zákonník a ďalšie uvedené právne akty sú k dispozícii v bulharčine na webovom sídle: <https://lex.bg>.

Zákon o záväzkoch a zmluvách, obchodný zákonník a dekrét Rady ministrov č. 426 z 18. decembra 2014, ktorým sa stanovuje zákonná úroková sadzba z omeškania, sú takisto k dispozícii v bulharčine na webovom sídle: <https://www.tita.bg/>.

Výška zákonného úroku sa dá bezplatne vypočítať zadaním výšky istiny po termíne splatnosti a obdobia po dátume splatnosti do jednej z uvedených elektronických online kalkulačiek: https://www.calculator.bg/1/lihvi_zadaljenia.html alebo <http://balans.bg>.

sadzba z omeškania sú takisto k dispozícii v bulharčine na webovom sídle: www.tita.bg.

Posledná aktualizácia: 16/10/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.